

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna

Atskats 2017.gadā

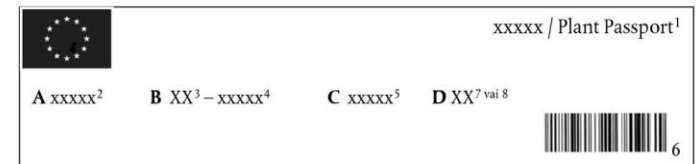
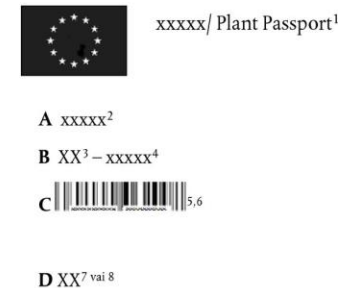
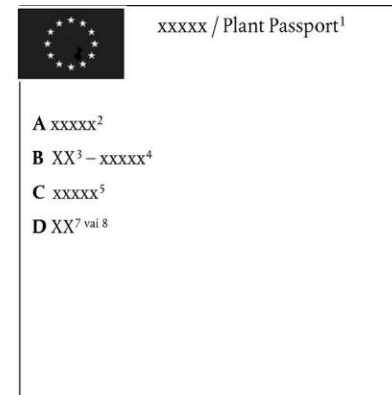
Gunita Šķupele
Augu karantīnas departaments
Rīga
20.02.2018.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Jaunās Augu veselības regulas ieviešana – apstiprināta regula par augu pasu formu

- Pamatprasības augu pasēm noteiktas Augu veselības regulā (ES) 2016/2031
- Regula (ES) 2017/2313 precizē augu pases formu

Valsts augu
aizsardzības dienests

Izstrādāti normatīvie akti

- Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 30. marta noteikumos Nr. 218 "Augu karantīnas noteikumi"
- „Grozījumi MK 2008.gada 21.jūlija noteikumos Nr.575 „Bakteriālās iedegas apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtība””

Valsts augu
aizsardzības dienests

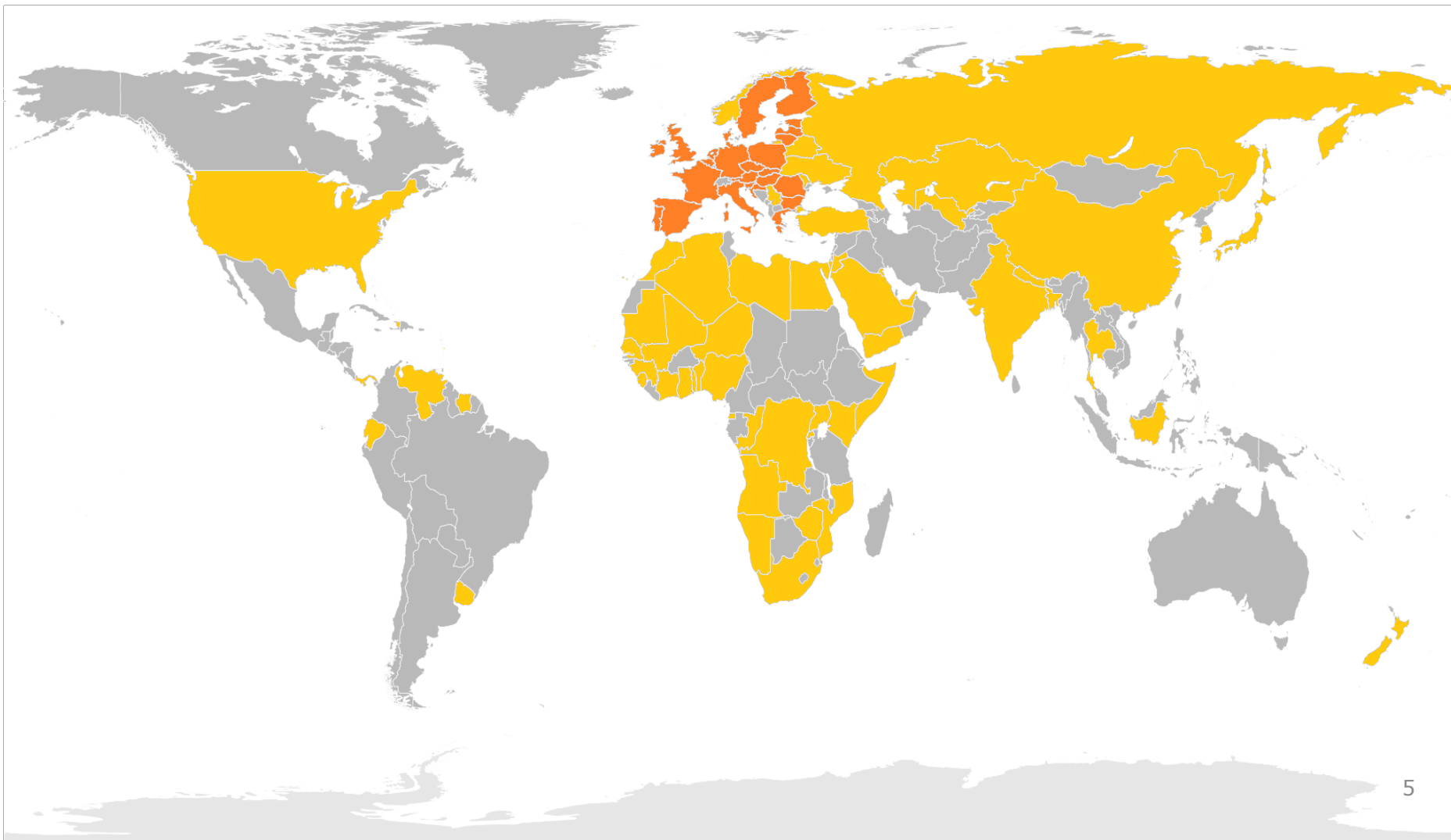
Augu karantīna **2017.gads skaitļos**

- Izsniegti fitosanitārie sertifikāti – **25462**
- Fitosanitārie sertifikāti izsniegti **298** firmai
- Eksportēts uz **127** valstīm

Valsts augu
aizsardzības dienests

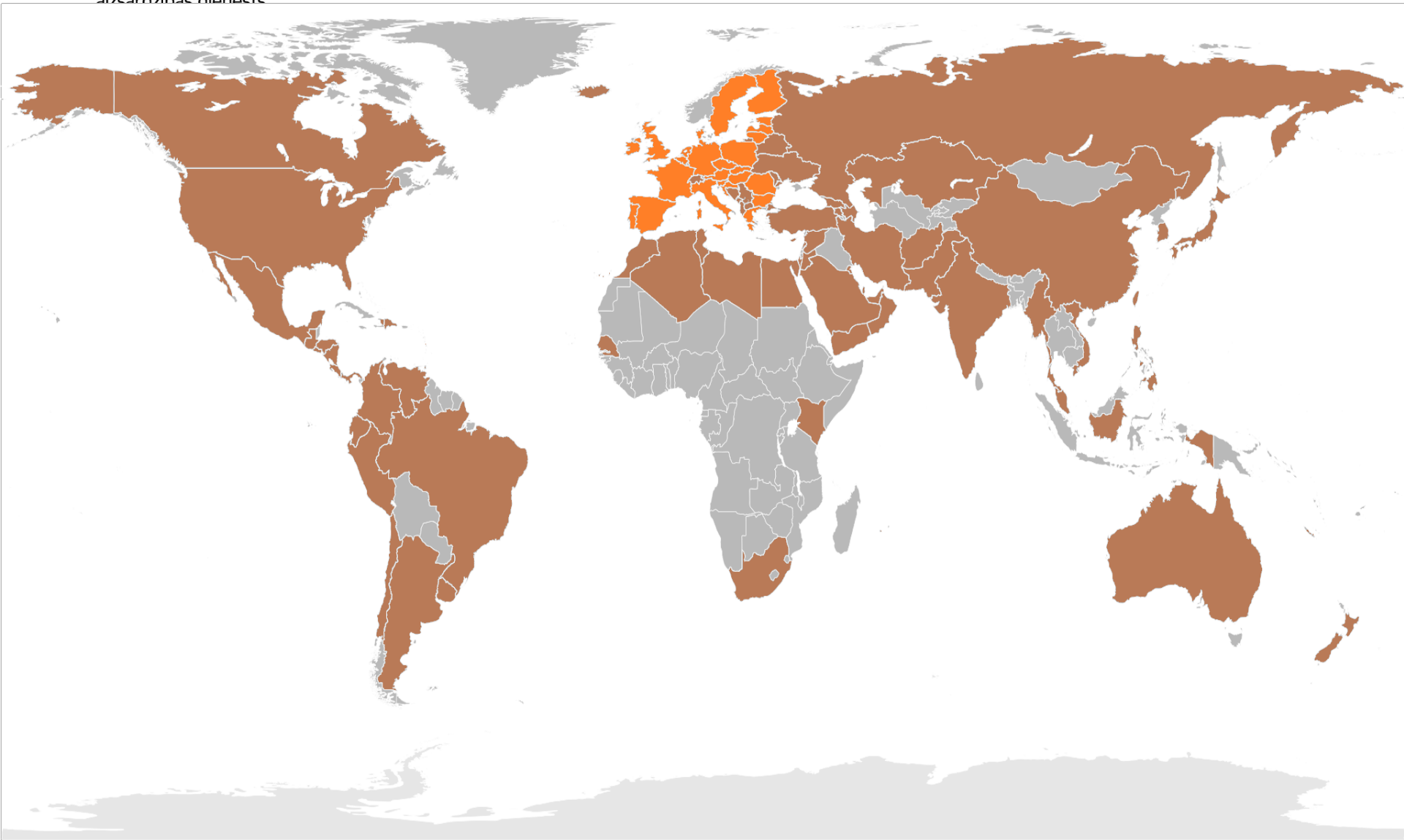
Graudu eksports 2017.gads

Valsts augu
aizsardzības dienests

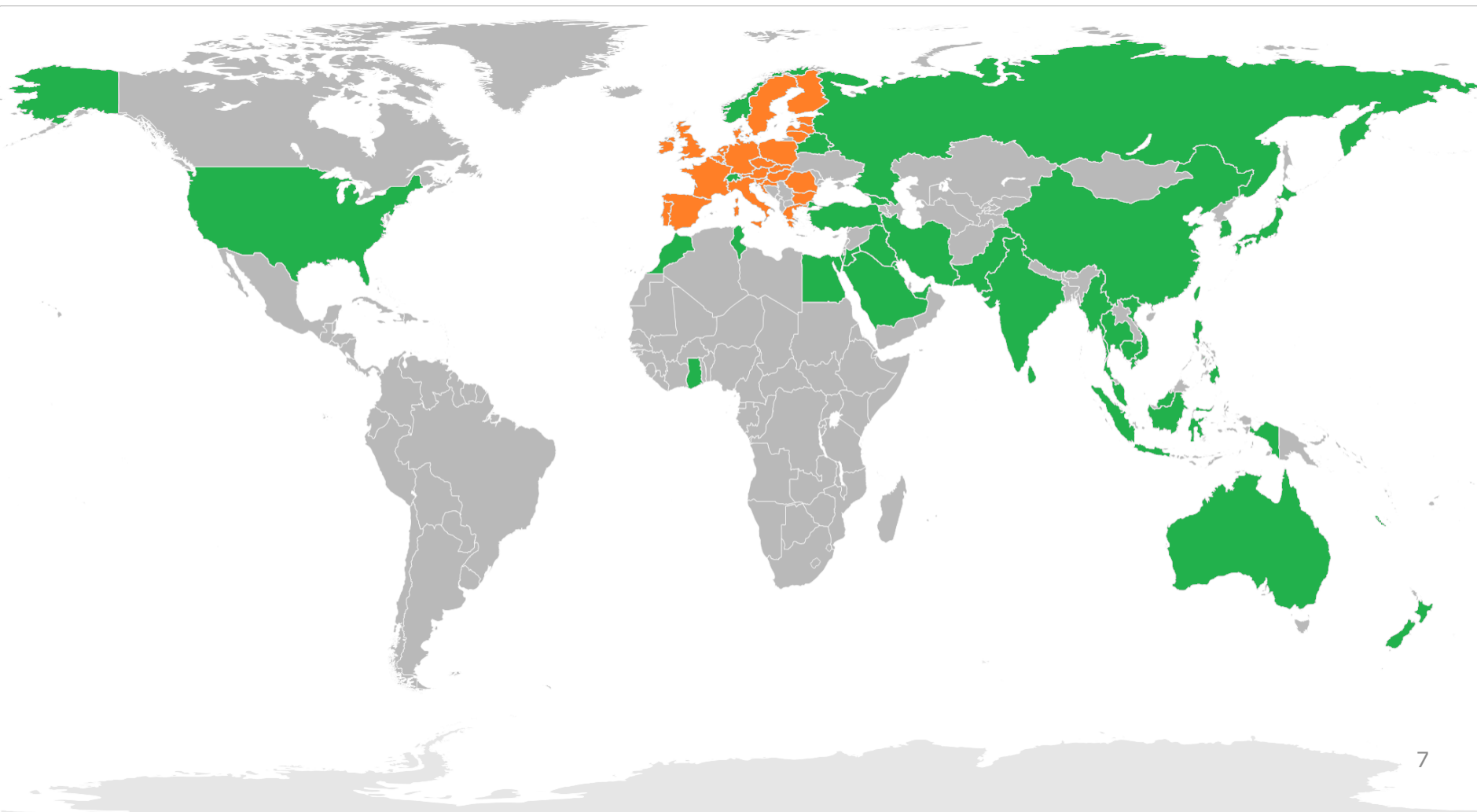
Kūdras eksports 2017.gads

Valsts augu
aizsardzības dienests

Koksnes eksports 2017.gads

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna **2017.gads skaitļos**

- Veiktas **13 858** pārbaudes
- Apsekojumi (pārbaudes) veiktas **57** karantīnas organismiem

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna **2017.gads skaitļos**

Laboratorijā reģistrēti un
testēti **5038** paraugi

Valsts augu
aizsardzības dienests

2017. gadā konstatētie augu karantīnas organismi Latvijā un kaimiņvalstīs

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna 2017.gads skaitļos

Konstatēti **7** karantīnas
organismi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2017.gads

Mycosphaerella pini

- ✓ 2017.g. *M. pini* konstatēta 6 paraugos
- ✓ 1 stādaudzētava – priežu stādāmais materiāls
- ✓ Dendroloģiskais dārzs, stādaudzētavas apstādījumi – priedes

- ✓ Pēdējo reiz konstatēta 2016.g. priežu stādāmajā materiālā.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2017.gads

Mycosphaerella dearnessii

- ✓ 2017.g. *M.a dearnessii* konstatēta 2 paraugos
- ✓ Stādaudzētava– priežu stādāmais materiāls

- ✓ Pēdējo reiz konstatēta 2016.gadā priežu stādāmajā materiālā.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2017.gads

Erwinia amylovora

- ✓ 2017.g. *E.amylovora* konstatēta 1 bumbieres paraugā
- ✓ Komercdārzs - 2011.g.perēklis

- ✓ Pēdējo reiz konstatēta 2015.g. komercdārzā

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2017.gads

Clavibacter michiganensis spp. michiganensis

- ✓ 2017.g. *Clavibacter michiganensis spp. michiganensis* konstatēts 1 tomātu paraugā
- ✓ Ražojošie stādījumi
- ✓ Pēdējo reiz konstatēts 2015.g. stādīšanai paredzētajos stādos.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2017.gads

Globodera rostochiensis

- ✓ 2017.g. *G. rostochiensis* konstatēta 26 augsnes paraugos, vienā kartupeļu paraugā
- ✓ 8 saimniecības: sēklaudzēšanas un pārtikas kartupeļu saimniecības
- ✓ Inficēti 23,85 ha
- ✓ 1 tirdzniecības vieta – Polijas pārtikas kartupeļi

- ✓ 2016.g. *G. rostochiensis* bija konstatēta 11 saimniecībās

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organisms 2017.gads

Clavibacter michiganensis subsp.
sepedonicus

2*paraugos

* uz 19.02.2018.

© Jana Malulova, NFL

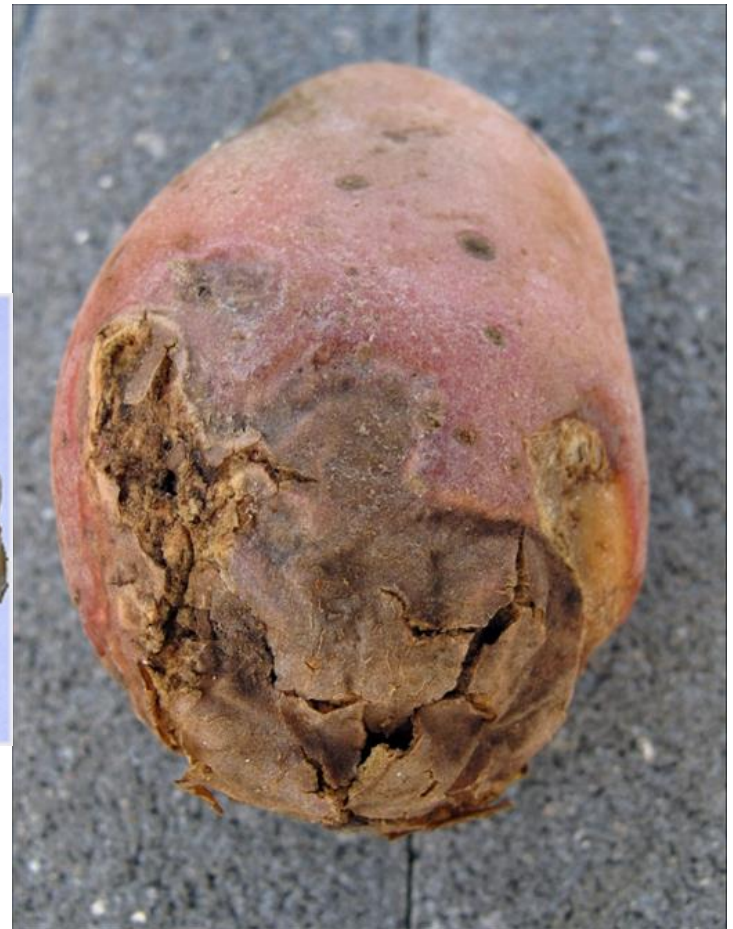

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2017.gads

Ditylenchus destructor

7 paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Nav konstatēti Igaunijā un Lietuvā

- **Plum pox virus**
- ***Erwinia amylovora***

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi kaimiņvalstīs

- ✓ **Somija** - *Bemisia tabaci*
- ✓ **!!Dānija, Zviedrija, Vācija** - *Synchytrium endobioticum*
- ✓ **Somija, Igaunija** - *Globodera rostochiensis*
- ✓ **Somija** - *Globodera pallida*
- ✓ **Zviedrija** - *Meloidogyne chitwoodi*
- ✓ **Igaunija** - *Candidatus Liberibacter solanacearum* –(burkāniem)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Phytophthora ramorum

Phytophthora ramorum

- ✓ *Zviedrija*– stādaudzētavā uz *Rhododendron yakushimanum* stādiem ievesti no *Nīderlandes*.
- ✓ *Somija*- stādaudzētavās, siltumnīcā uz *Rhododendron sp.* stādāmā materiāla
- ✓ *Vācija* - stādaudzētavā, privātajā dārzā, publiskie apstādījumi uz *Rhododendron sp.*

Valsts augu
aizsardzības dienests

Anoplophora chinensis

- ✓ **Nīderlande** - privātais dārzs uz *Chaenomeles* sp. augiem (augi iegādāti interneta veikalā, Āzijas izcelsme)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Pārbaudes tirgos, gadatirgos, tirdzniecības centros

- Veiktas 188 pārbaudes
- Ierosinātas 11 administratīvā pārkāpuma lietas (Augi tiek tirgoti ar nederīgu, neatbilstošu augu pasi vai bez tās (t.sk. par kartupeļiem))

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna 2018.gads

Tiek strādāts pie:

- Grozījumi Augu karantīnas noteikumos
- MK noteikumiem par *Xylella fastidiosa*
- MK noteikumiem par kārtību, kādā piešķir kompensācijas par fitosanitāro pasākumu izpildi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna 2018.gads

Darbs EK organizētās darba grupās
sekundāro tiesību aktu izstrādei:

- Prioritārie organismi
- Augsta riska augi / augu produkti
- Augi / augu produkti, kuru ieviešanai no trešām valstīm nevajadzēs fitosanitāro sertifikātu
- materiāla zinātniskiem nolūkiem ieviešanai un pārvietošanai

Valsts augu
aizsardzības dienests

Jaunie «draudi» augiem

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa

- Bīstama bakteriāla slimība, kuru pārnēsā vektori, kas barojas ar augu sulu (cikādes u.c.)
- Baktērijas nosprosto koksnes vadaudus, kas kavē auga attīstību, izraisa lapu vīšanu, koka vainaga atmiršanu un bojāeju

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa (2)

- Kā saimniekaugi var būt ap 300 dažādas augu sugas - vīnogulāji, citrusaugi, mandeles, **persiki**, kafija, olīvkoki, oleandri, **kļavas, ozoli, plūmes, ķirši, gobas, vīksnas** u.c. (arī daudzi savvaļā, dārzos, parkos sastopamie augi)
- Pēc EFSA veikta izvērtējuma var ieviesties arī ES ziemeļu daļā

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paldies par uzmanību!